

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. února 2019 **odvolání obžalovaného O. B.**, narozeného XXX, **a odvolání opatrovníka Města Krnov podané za obžalovaného a v jeho prospěch** proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 20. 11. 2018, č. j. 1 T 8/2018 - 362, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného O. B. a odvolání opatrovníka Města Krnov podané za obžalovaného a v jeho prospěch **zamítají**.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 20. 11. 2018, č.j. 1 T 8/2018-362, byl obžalovaný O. B. uznán vinným jednak přečinem znásilnění podle § 185 odstavec 1 trestního zákoníku (dále jen „TrZ“) a jednak přečinem výtržnictví podle § 358 odstavec 1 TrZ. Za tuto trestnou činnost mu nalézací soud uložil podle § 185 odstavec 1 TrZ, za použití § 43 odstavec 1 TrZ úhrnný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, pro jehož výkon ho zařadil podle § 56 odstavec 2 písmeno a) TrZ do věznice s ostrahou. Podle § 99 odstavec 2 písmeno a), odstavec 4 TrZ obžalovanému uložil ochranné psychiatricko-sexuologické léčení v ambulantní formě.
2. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal obžalovaný O. B. v zákonné lhůtě odvolání, které odůvodnil prostřednictvím své obhájky Mgr. Veroniky Adámkové, kdy ho zaměřil proti všem jeho výrokům (č.l. 364 - 365). Rozsudek okresního soudu napadl v zákonné lhůtě odvoláním také opatrovník - Město Krnov, který ho podal za obžalovaného a v jeho prospěch, kdy jej zaměřil výhradně proti výroku o trestu (č.l. 367).
3. V podaném opravném prostředku obžalovaný O. B. konstatoval, že ke svému uznání vinným přečinem výtržnictví nemá žádných výhrad. K fyzické potyčce a popotahování s L. V. se doznal, když do poškozené skutečně strčil, ta upadla a poranila si hlavu, což koresponduje s její svědeckou výpovědí. Pokud však jde o spáchání přečinu znásilnění na jmenované, zde okresnímu soudu vytýkal, že skutkový stav popsáný v napadeném rozsudku již s výsledky provedeného dokazování nekoresponduje. Obžalovaný k dané věci vypověděl, že poškozenou se několikrát pokoušel osahávat na dvou různých místech, ale jelikož se bránila, nechal ji být. Následně se k ní choval nevhodně a strčil do ní, nicméně již se nepokoušel o intimnosti. Naproti tomu svědkyně L. V. popsala celou událost odlišně. Uvedla, že ji uchopil kolem ramen, což jí nevadilo, ale jakmile jí začal osahávat, musela ho několikrát upozornit, aby svého jednání zanechal, a když se tak nestalo, dala mu facku, po které se na ní měl vrhnout. Teprve po incidentu došlo k fyzickému napadení poškozené, jež mělo za následek tržné poranění jejího levého obočí. Výpověď poškozené se tak rozchází s jeho obhajobou zejména v popisu jednání po jeho odmítnutí, tedy v tom směru, zda mu dala facku, zda se na ní na lavičce vrhnul a pevně jí sevřel. U tohoto jediného důkazního prostředku, o který daný rozsudek opřel svůj závěr o jeho vině spácháním přečinu znásilnění, je však nutno

pochybovat o věrohodnosti. Dodal, že poškozená v předmětné době byla pod vlivem alkoholu, je omezena ve svéprávnosti, trpí schizofrenií i sociální fobií a nejméně desetkrát byla hospitalizována v psychiatrické léčebně. V této souvislosti se obžalovaný zabýval i dalšími okolnostmi posuzovaného skutku, když den před incidentem u poškozené přespal v bytě, celý večer spolu seděli a povídali si. Druhého dne s ním poškozená šla koupit víno, posadila se s ním v parku u kostela, kde spolu láhev vypili. Nechala se také chytit kolem ramen. Takový vývoj situace je, i u zcela zdravého jedince průměrné intelektuální úrovně, schopen vyvolat zkreslenou představu o postoji jeho společnice, respektive o tom, jak se situace má vyvíjet a co svým chováním druhá strana sleduje. Poukazoval na fakt, že sám trpí mentální retardací a navíc i sexuální poruchou, což tyto pochybnosti mnohonásobně umocňují. V návaznosti na to obžalovaný popřel svůj úmysl dopustit se trestného činu znásilnění na poškozené. Uvedl, že se jmenovanou se chtěl sexuálně sblížit, jelikož předpokládal, že tímto směrem se situace posledních dvou dnů vyvíjí. Náklonnost poškozené si však rozhodně nechtěl vynutit silou, a jakmile pochopil, že jeho pokus o sblížení se nesetkává s úspěchem, svého jednání zanechal. Mínil, že v jeho jednání tak nemohly být naplněny všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu znásilnění, když zejména nebyl dán úmysl k jeho spáchání v žádné z forem.

4. Obžalovaný se neztotožnil ani se závěry soudu prvního stupně, který mu uložil již úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, ve spojení s ochranným psychiatricko-sexuologickým léčením v ambulantní formě, což označil za nepřiměřeně přísné sankce. Zdůraznil, že je nemocný člověk, který není schopen se o sebe řádně postarat a korigovat svoje jednání, a proto potřebuje dohled a pomoc, nikoliv represí. Jeho stálý opatrovník, který s ním dlouhodobě spolupracuje a zná ho, uvedl, že jeho pobyt ve vazbě ho velmi poznamenal a bylo nutno vyvinout spoustu sil, než se opět podařilo stabilizovat jeho psychický stav. Nastoupení do výkonu trestu odnětí svobody by proto pro něj mělo katastrofické následky. K ochrannému psychiatricko-sexuologickému léčení dodal, že je pro něj skutečně nutné. Přestože soudní znalec u něj toto léčení navrhoval v ambulantní formě, měl za to, že celou záležitost je třeba posuzovat komplexně. Namísto uloženého trestu a ochranného opatření se tudíž domáhal, aby mu bylo uloženo sice totožné ochranné léčení, avšak již v ústavní formě.
5. Navrhoval proto, aby odvolací soud zrušil výrok o vině stran spáchání přečinu znásilnění podle § 185 odstavec 1 TrZ a vedle toho i výrok o trestu v trvání jednoho roku a uložil mu toliko ochranné léčení psychiatricko-sexuologické v ambulantní formě, případně ve formě ústavní. Alternativně se obžalovaný domáhal pro případ, že by odvolací soud v napadeném rozsudku ponechal v platnosti výrok o vině, aby zrušil výrok o trestu a nově rozhodl toliko o uložení ochranného psychiatricko-sexuologického léčení v ambulantní formě, případně ve formě ústavní.
6. Opatrovník Město Krnov, zastoupený jeho sociálním pracovníkem Mgr. J. Č., v podaném odvolání označil uložený nepodmíněný trest za přísný, a proto se domáhal jeho změny na trest podmíněný. Konstatoval, že z posledního období života obžalovaného O. B. vyplynulo, že dobrou zkušeností byla psychiatrická léčba, jež u jmenovaného pravidelně probíhá od listopadu 2017. Obžalovaný dochází do ordinace MUDr. Procházkové v XXX na depotní injekce, přičemž léčba na něj má pozitivní dopad. Další dobrou zkušeností je i pravidelný dohled nad ním vykonávaný Probační a mediační službou ČR v XXX od 1. 11. 2017. Naopak za špatnou zkušenost opatrovník označil pobyt jmenovaného ve vazební věznicí, který probíhal bezprostředně po jeho zatčení v době od 29. 9. 2017 do 18. 10. 2017, kdy po propuštění došlo k výraznému zhoršení celkové kondice obžalovaného po stránce fyzické i psychické. Vliv vazby na psychiku obžalovaného měl zdrcující vliv, když O. B. ztratil vůli žít. Opatrovník dodal, že důsledně prováděná sociální práce, zapojení více subjektů do života obžalovaného, vede postupně ke zlepšení jeho stavu, což má vliv nejen na osobu obžalovaného, ale i jeho okolí. Obžalovaný dodržuje probační dohled, účastní se všech jednání a schůzek a navíc pravidelně navštěvuje ordinaci psychiatra. Ambulantní sexuologická léčba by tak mohla probíhat i v místě bydliště obžalovaného, a to po vstupním sexuologickém vyšetření a nastavení léčby, kdy prakticky jde o chemickou kastraci vedoucí k potlačení projevu sexuálního pudu a agrese. Obžalovaný se

téměř rok zdržuje požívání alkoholu, což má příznivý vliv na jeho chování. Nechápe ale rozdíl mezi právním a protiprávním jednáním, rozumí však tomu, co je dobré a co špatné chování. Je ochoten spolupráce a schopen přizpůsobit své chování k běžným zvyklostem a pravidlům

7. Navrhoval proto, aby odvolací soud změnil obžalovanému uložený nepodmíněný trest odnětí svobody v trest podmíněný.
8. Obě odvolání byla podána včas, tj. před skončením osmidenní lhůty od doručení rozsudku (§ 248 odstavec 1 tr. ř.), oprávněnými osobami [§ 246 odstavec 1 písm. b) tr. ř., § 247 odstavec 2 tr. ř.] a Krajský soud v Ostravě, jako soud odvolací (§ 252 tr. ř.), neshledal ani jiných důvodů k jejich zamítnutí podle § 253 odstavec 1 tr.ř. nebo odmítnutí podle § 253 odstavec 3 tr. ř.
9. Z podnětu podaných opravných prostředků obžalovaného i jeho opatrovníka krajský soud přezkoumal podle § 254 odstavec 1, odstavec 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytykávaných vad, jakož i správnost postupu řízení napadenému rozsudku předcházející, a po projednání věci ve veřejném zasedání dospěl k následujícím závěrům.
10. V řízení, jež rozsudku předcházelo, odvolací soud neshledal žádné podstatné procesní vady, které by měly za následek nedostatečné objasnění věci či porušení práva obhajoby. Nebylo tedy důvodu k jeho zrušení podle § 258 odstavec 1 písm. a) tr. ř.
11. Přezkoumáním rozsudku krajský soud zjistil, že ve vztahu k protiprávnímu jednání obžalovaného O. B. se okresní soud správně, logicky a přesvědčivě vypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Rozvedl, které důkazy provedl, jak je hodnotil, jak se vypořádal s obhajobou obžalovaného a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl. Rozsudek netrpí podstatnými vadami a jeho odůvodnění svým obsahem odpovídá kritériím uvedeným v § 125 tr.ř. Okresní soud provedl veškeré dostupné důkazy v rozsahu pro rozhodnutí nezbytném v souladu s § 2 odstavcem 5 tr. ř., čím zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Provedené důkazy poté hodnotil ve smyslu § 2 odstavec 6 tr. ř., při řádném uvážení všech okolností případu, jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu. Dbal na to, aby byly stejně objasněny okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. Nalézacímu soudu nelze vytknout, že by některý podstatný a stěžejní důkaz neprovedl, nebo že by hodnocení důkazů provedl v rozporu se zákonem či pravidly formální logiky. Vzhledem k tomu bylo možno plně odkázat na odůvodnění rozsudku okresního soudu, se kterým se krajský soud ztotožňuje, když by šlo o konstatování téhož. Odvolací soud přitom plně respektoval i hodnocení důkazů realizované soudem prvního stupně, jímž je ve smyslu § 263 odstavec 7, věty poslední tr. ř. i vázán.
12. K odvolacím námitkám obžalovaného O. B. krajský soud uvádí, že tyto jsou již jen opakováním jeho obhajoby uplatněné v průběhu vedeného trestního řízení, s nimiž se okresní soud v dostatečném rozsahu vypořádal. I proto odvolací soud nemohl výhradám obžalovaného prezentovaným v jím podaném opravném prostředku přisvědčit.
13. K vlastnímu hodnocení důkazů krajský soud uvádí, že obžalovaný O. B. v průběhu přípravného řízení (č.l. 61 - 63, 81 - 82, 86 - 89) připustil, že poškozenou L. V. osahával na prsou i přirození, a to jak přes oblečení, tak pod ním, což se jí však nelíbilo, a proto toho zanechal. Poškozená se bránila pouze slovně, nijak ho neodstrkovala, ani ho neudeřila otevřenou dlaní do obličeje. Fyzicky ho napadla až v průběhu cesty z parku na náměstí v XXX, kde mu chtěla dát z ničeho nic facku, kterou však vykryl a ona spadla na zem a uhořela se do hlavy. Obžalovaný dodal, že poškozenou tahal rovněž za vlasy a vytrhl jí chomáč vlasů. Na této obhajobě si obžalovaný setrval rovněž u hlavního líčení konaného před soudem prvního stupně (č.l. 337), kdy zároveň popřel, že by poškozenou v prostoru mezi XXX a XXX jakýmkoliv způsobem povalil na lavičku a držel jí zde silou hlavu mezi koleny. Uvedl, že L. V. osahával na holém těle toliko na prsou, do rozkroku jí sahal pouze přes kalhoty. Ve svém jednání přestal poté, co se bránila. Řekla mu, aby jí nechal být, že má přítele, u čehož mu vzala ruku a dala jí pryč. I poté se s poškozenou dále bavil, šel s ní směrem k náměstí,

domů k ní ale nedošel, neboť na něj zavolala policii. Dodal, že z lavičky odcházeli společně proto, jelikož se domníval, že půjde k ní domů. Obdobným způsobem se obžalovaný vyjádřil k věci také u veřejného zasedání konaného před Krajským soudem v Ostravě dne 26. 2. 2019, kde zdůraznil, že skutek se odehrál jinak, než je uveden v rozsudku. Nadále připustil, že poškozenou osahával na prsou a na přirození, kdy na prsa jí sahal i pod oblečením. Ve svém jednání přestal, když ho poškozená odstrčila. Nijak se nepřetahovali, nestrkali do sebe a událost nepřešla do fyzické potyčky. Jakmile poškozená odcházela směrem k náměstí, tahal jí za bundu a za vlasy, u čehož upadla na zem a uhodila se do hlavy, ze které jí pak tekla krev. Obžalovaný uvedl, že předmětného dne konzumoval společně s poškozenou alkohol, avšak necítil se být opilý. Ve zbytku krajský soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku na straně druhé v jeho bodě 2., kde je výpověď obžalovaného dále blíže rozvedena.

14. Ačkoliv obžalovaný O. B. trestnou činnost doznává jen částečně, je z jejího spáchání usvědčován důkazy provedenými u hlavního líčení. Jde zejména o svědeckou výpověď poškozené L. V. (č.l. 97 - 99, 358), která v průběhu trestního řízení vypovídala prakticky shodně, konzistentně, o čemž ostatně svědčí i její vyjádření učiněné v rámci prověrky na místě samém, realizované ve smyslu § 104e) tr. ř. (č.l. 100 - 126). Pohyb poškozené a obžalovaného z místa činu směrem k XXX města XXX byl zadokumentován též kamerovým systémem (č.l. 27), přičemž z obrazového záznamu byly následně pořízeny jednotlivé fotografie (č.l. 28 - 30). Vstup obžalovaného a poškozené do budovy České pošty s.p. vyplývá z dalších fotografií, pořízených kamerovým systémem (č.l. 32 - 39), jež tak potvrzují výpověď svědkyně L. V., že přítomné pracovnice požádala o pomoc a přivolání Policie ČR, která po patnácti minutách přijela a obžalovaného zadržela. Skutečnosti, které se váží k předmětné trestné činnosti O. B. okresní soud zjistil také z dalších listinných materiálů, zejména z pořízené fotodokumentace (č.l. 5 - 11), zachycující místo činu či protokolu o prohlídce těla (č.l. 12), v návaznosti na pořízenou fotodokumentaci (č.l. 13 - 20), kde bylo zranění poškozené v podobě tržné rány na levém obočí jednoznačně zaznamenáno.
15. Poškozená L. V. pak ve své procesně relevantní svědecké výpovědi potvrdila, že dne 26. 9. 2017 jí obžalovaný osahával zprvu přes oblečení na prsou a přirození, kdy následně jí osahával na prsou i pod oblečením, což odmítala odstrčením jeho ruky. Když obžalovaný stejným způsobem ve svém jednání pokračoval a ona se bránila bezvýsledně, zareagovala na jeho chování úderem otevřenou dlaní do jeho obličeje. Vše jí bylo velice nepříjemné, obžalovaný ve svém jednání nechtěl přestat, u čehož jí vulgárně nadával. Poté, co ho uhodila dlaní na pravou tvář, se jí obžalovaný pokusil úder vrátit a zasáhl jí do tváře a do hlavy. Následně se společně přetahovali, a to i ve stoje, u čehož jí obžalovaný povalil na lavičku, kde jí držel silou hlavu mezi svými koleny. Jakmile se jí ze sevření podařilo vymanit, snažila se rychle odejít směrem k centru města. Obžalovaný jí v tom bránil taháním za bundu a za vlasy, přičemž v průběhu chůze směrem k XXX v XXX jí uchopil a cloumal s ní tak, až upadla na zem a udeřila se do hlavy, v důsledku čehož jí začala téct krev. Pronásledoval jí až k budově České pošty s.p., kde jí před vchodem opět tahal za oblečení a smýkal s ní. Proto šla dovnitř a u pracovníků pošty se snažila dovolat pomoci a přivolání Policie ČR. Svědkyně L. V. dodala, že osahávání ze strany obžalovaného nebylo ojedinělé, bylo opakované, na což reagovala vždy odstrkáváním, avšak O. B. nechtěl přestat. Okresní soud neměl důvod výpovědi této svědkyně nevěřit, zvláště pokud byla řádně poučena dle §§ 100 a 101 tr. ř. o své povinnosti hovořit úplnou pravdu, nic nezamlčovat, jakož i o trestněprávních následcích křivé výpovědi. Pakliže se k věci vyjádřila, činila tak s plným vědomím, že jednotlivé informace o okolnostech činu a osobě obžalovaného nesmí být nijak lživé, zkreslené, záměrně pozměněné či z její strany blokováné. Z tohoto pohledu ostatně věrohodnost výpovědi poškozené plně korespondovala i s dalšími ve věci provedenými důkazy, které okresní soud zmiňoval v odůvodnění napadeného rozsudku na straně třetí. Nalézací soud důvodně poukazoval též na výpověď svědka M. O. (č.l. 137 - 138), jemuž se poškozená se svým nepříjemným zážitkem svěřila, kdy událost opětovně popsala prakticky shodně, jak ve své výpovědi před soudem. I proto okresní soud nepochybil, pokud

svědeckou výpověď poškozené L. V., jež byla opakovaně konzistentní, považoval za plně věrohodnou. Ve zbytku krajský soud odkazuje na odůvodnění rozsudku na straně třetí v jeho bodech 3. až 6., kde se nalézací soud důkazní situací dále blíže zabývá včetně závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie, vypracovaného znalcem MUDr. Karlem Kunčarem k osobě obžalovaného.

16. Na podkladě těchto skutečností krajský soud musel přisvědčit závěrům okresního soudu o vině obžalovaného O. B. trestnou činností popsanou ve výroku rozsudku, když se ztotožnil i s hodnocením provedených důkazů, na něž zcela odkazuje, neboť by šlo o konstatování téhož. Veškeré okresním soudem realizované důkazy přímé i nepřímé ve svém souhrnu ve vztahu k posuzovanému skutku obžalovaného tvoří logickou a ničím nenarušenou uzavřenou soustavu vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících důkazů, které vcelku shodně a spolehlivě dokazují skutečnosti popsané v tzv. skutkové větě výroku o vině rozsudku. Z takto dovozovaných skutečností je možno vyvodit toliko jediný závěr o vině obžalovaného, a to při současném vyloučení možnosti závěru jiného (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR publikované pod č. R 138/1968- IV. Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek ve věcech trestních.).
17. Odvolací soud se proto neztotožňuje se způsobem, jakým obžalovaný hodnotí důkazy v rámci podaného odvolání, když se nejedná o jejich hodnocení v souladu s § 2 odstavcem 6 tr. ř. Z obsahu jím podaného opravného prostředku vyplývá, že toliko vlastním hodnocením důkazů prosazuje svou verzi průběhu skutku tak, jak ji představil v rámci své obhajoby jak v přípravném řízení, tak u hlavního líčení konaného před nalézacím soudem. Tento pouze odlišný pohled O. B. na hodnocení důkazů provedených soudem prvního stupně však nemůže být relevantní pro jejich odlišné hodnocení krajským soudem, zvláště pokud ani odvolací soud při něm nezjistil žádné podstatné vady, na základě kterých by tyto důkazy bylo nutno hodnotit jinak, tedy ve prospěch obžalovaného. I proto krajský soud odvolací námitky obžalovaného O. B. jako nedůvodné odmítl.
18. Pokud jde o použitou právní kvalifikaci skutku takto vymezeného, ani zde krajský soud žádné vady rozsudku okresního soudu stran jednání O. B. nezaznamenal. Nalézací soud dospěl důvodně k závěru, že obžalovaný naznačeným jednáním jiného, a to poškozenou L. V., nutil k pohlavnímu styku, když jí osahával nejen přes oblečení, ale i pod ním na prsou a přes oděv také na přirození. Poškozená s jeho jednáním nesouhlasila, opakovaně ho žádala, aby přestal, u čehož ho fyzicky odstrkávala a snažila se z místa odejít. Obžalovaný v úmyslu uspokojit svůj sexuální pud i proti vůli poškozené se tuto snažil zadržet, přičemž jí opakovaně udeřil. Fyzické násilí ze strany obžalovaného jednoznačně směřovalo k překonání nebo k zamezení vážně míněného odporu poškozené L. V. a k dosažení pohlavního styku proti její vůli. Okresní soud proto dospěl správně k závěru, že byly naplněny všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu znásilnění podle § 185 odstavec 1 TrZ, a to i po subjektivní stránce, která byla dána formou úmyslu přímého podle § 15 odstavec 1 písmeno a) TrZ. Popsané trestné činnosti se pak obžalovaný dopustil v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odstavec 1 TrZ, neboť způsobem popsaným ve výroku napadeného rozsudku se na místě veřejnosti přístupném dopustil výtržnosti tím, že fyzicky napadal jiného, a to poškozenou L. V.. Také v tomto případě ve vztahu k citovanému přečinu byly formální znaky skutkové podstaty zcela naplněny včetně subjektivní stránky, která byla dána rovněž úmyslem přímým podle § 15 odstavec 1 písmeno a) TrZ. Ve zbytku odvolací soud opět odkazuje na odůvodnění rozsudku na stranách 3 - 4, kde jsou zákonné znaky skutkových podstat obou těchto přečinů v bodě 7. dále blíže rozvedeny.
19. Následně byl na podkladě odvolání nejen obžalovaného O. B., ale i jeho opatrovníka přezkoumán výrok o trestu, kde krajský soud rovněž žádné vady rozsudku soudu prvního stupně neshledal. Krajský soud však konstatuje, že zejména ke zjištění, jaké jsou u obžalovaného dány předpoklady resocializace a zda má schopnost nabývat korektivní zkušenost, doplnil dokazování o výslech znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie v osobě MUDr. Karla

Kunčara, jehož znalecký posudek na č.l. 143 - 151 spisu byl u hlavního líčení konaného před okresním soudem čten za podmínek uvedených v § 211 odstavec 5 tr. ř. (č.l. 338).

20. V rámci své výpovědi si znalec i nadále setrval na závěru, že obžalovaný trpí vrozenou duševní poruchou trvalého charakteru zvanou lehká mentální retardace, jež se projevuje nižší všeobecnou informovaností, problémy při řešení složitějších nebo neznámých situací a větší ovlivnitelností a sklony ke zkratkovitému jednání. Vedle této trpí také specifickou sexuální poruchou zvanou psychosexuální infantilismus či psychosexuální nevypělost. Jde o nedevariantní sexuální poruchu, jejíž stav se projevuje celkovou retardací sexuality, horší schopností nalézt si odpovídajícího partnera, horší schopností realizovat běžné způsoby sexuálních interakcí, relativní preferencí nekoitálních aktivit a horší schopností rozpoznat erotické signály partnera. Předmětná porucha nemá hluboké zakotvení v biologických a psychologických mechanismech dané osobnosti, ale jde spíše o záležitost osobnostních dispozic, výchovy nebo situačních momentů. Projevy této poruchy souvisejí s konvenční sexualitou, tzn. že první pohlavní styk je realizován, pokud vůbec, tak později. Chybí také některé běžné variantní praktiky sexuality a stejně tak i invitační porozumění k reakcím ze strany sexuálního objektu. Sexualita je celkově retardovaná. Znalec zdůraznil, že shora uvedenými stavy obžalovaný trpěl i v době páchání trestné činnosti, když se u něj navíc projevovala i prostá opilost lehčího až středního stupně, neboť hladina alkoholu dosahovala 1,54 promile. Ovlivnění alkoholem však nemělo rysy patické opilosti, které má zcela jiné markanty. Rozpoznávací a ovládací schopnosti obžalovaného v době páchání trestné činnosti byly sniženy, a to rozpoznávací lehčím až nepodstatným způsobem, přičemž ovládací schopnosti byly sniženy podstatným způsobem – o 2/3 pásma. Pobyť obžalovaného na svobodě znalec shledal nebezpečným ve smyslu opakování trestné činnosti, a proto indikoval uložení ochranného psychiatricko-sexuologického léčení v ambulantní formě. Dodal, že u obžalovaného nebyla zjištěna agresivita jako vrozený a trvalý povahový rys při zátěži. V neznámých situacích se však může projevit silové jednání, vzhledem k horšímu monitorování vlastního jednání a horší schopnosti sebeuvědomění obžalovaného. Obžalovaný mohl vyhodnotit chování poškozené, neboť sexualita je známá oblast lidského chování. Bazální mechanismy případného souhlasu nebo nesouhlasu poškozené s jeho jednáním a adekvátního vyhodnocení dané situace totiž v jeho případě v hrubých rysech byly přítomny. Pakliže byly sniženy, bylo to právě vlivem diagnostikovaných poruch ve smyslu mentální retardace a psychosexuálního infantilismu. Znalec uvedl, že osobnost obžalovaného je jednoduše strukturovaná, s omezenou schopností abstrakcí a posunutým hodnocením reality. V trestné činnosti lze spatřovat ventil nastrádaného sexuálního napětí s možným chybným vyhodnocením počáteční pasivity poškozené, kterou si O. B. mohl vykládat jako souhlas s následným jednáním vůči její osobě. Vztah obžalovaného k ženám je deklarovaný jako konvenční, obvyklý. Lze ale dovést chybějící nedokonalou znalost a realizaci seznamovacích rituálů, nedostatečnou znalost obvyklých způsobů běžných kontaktů se ženami. K poškozené se obžalovaný vymezoval jako kamarád, viděno jeho optikou jí koupil pití a mohl tedy žádat nějakou protislužbu, se kterou ona z počátku mohla být svolná, kdy mohlo dojít také k vyvolání vzpomínky na svléknutí se poškozené před časem a chybné vyhodnocení daného zážitku. Předpoklady resocializace obžalovaného znalec označil za snižené, a to pro intelektovou nedostatečnost, v zásadě však s ohledem na jeho věk ještě možné. Dodal, že obžalovaný se pohybuje v určitém sociálním prostředí a navržená léčba má vést k tomu, aby jeho resocializace v zásadě byla možná, i když úplně bezproblémová nebude vzhledem k jeho mentální retardaci a trestné činnosti, pro kterou byl v minulosti již odsouzen. Obžalovaný je schopen chápat smysl trestního řízení, které je proti němu vedeno, a co se týče schopnosti nabývat korektivní zkušenost, tuto znalec označil nikoliv jako stoprocentní s poukazem, že jistou míru zkušenosti by měl nabýt, i když ne zcela korekcionálně ve všech případech. Projednávaný skutek se podle MUDr. Karla Kunčara odehrál jen velmi krátce po předchozí spáchané trestné činnosti, za kterou mu byl uložen podmíněný trest odnětí svobody, čímž obžalovaný v menší míře mohl mít jistý náhled, byť do posuzovaných přečinů zasáhl vliv alkoholu a kontext situace se sexuálním kontextem. Znalec připustil, že obžalovaný dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, avšak

mínil, že kratší nepodmíněná trestní sankce by na jeho osobu mohla mít korektivní vliv, i když subjektivní vnímání, hodnocení a prožitky v té době jistě nebudou optimální. Výkon trestu obžalovaný rozhodně bude chápat negativně, neboť jde o omezení v pohybu, v běžných aktivitách a činnostech, na které je zvyklý, avšak obdobně lze vymezit i výkon ústavního léčení, ačkoliv toto může být vyhodnoceno lépe.

21. Pokud krajský soud v návaznosti na dokazování doplněné o výsledk znalce MUDr. Karla Kunčara opětovně hodnotil všechny skutečnosti rozhodné pro stanovení druhu trestu a jeho výměry, kdy posuzoval především škodlivost jednání obžalovaného, povahu a závažnost spáchaných přečinů, jeho poměry, chování po činu, dosavadní způsob života a možnosti jeho nápravy, nutně dospěl k závěru, že okresní soud nepochybil, pokud O. B. uložil již nepodmíněnou trestní sankci. Z aktuálního opisu z evidence rejstříku trestu (č.l. 373 - 374) vyplývá, že obžalovaný v něm má vykazovány dva záznamy v rozmezí let 2016 - 2017. První odsouzení je představováno rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 66 T 83/2016, na jehož podkladě byl obžalovaný uznán vinným přečinem úvěrového podvodu podle § 211 odstavec 1, odstavec 4 TrZ, za což mu byl uložen trest v odnětí svobody v trvání 3 měsíců, s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 18 měsíců, tj. do 30. 9. 2018. Poslední záznam je představován pro odsouzení rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 7. 9. 2017, sp. zn. 4 T 62/2017, kterým byl obžalovaný uznán vinným pokračujícím zločinem vydírání podle § 175 odstavec 1, odstavec 2 písmeno c) TrZ, za který mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 2 roků, s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 3 roků, za současného vyslovení dohledu a uložení přiměřených omezení spočívajících v tom, aby se ve zkušební době zdržel kontaktu s poškozenou I. D.. Dále mu byl uložen trest propadnutí věci - loveckého nože s pochvou. Nelze přehlédnout, že tohoto jednání se obžalovaný dopustil formou dvou dílčích útoků pokračování vůči ženě, po které v prvním případě požadoval vrácení peněz, kdy jí současně vyhrožoval, že pokud mu je nedá, tak ji zabije, u čehož jí bil pěstí do břicha, vytrhával jí chomáče vlasů, držíc v ruce lovecký nůž s dřevěnou rukojetí. Také v druhém případě obžalovaný poškozenou ze stejného důvodu opakovaně bil pěstí do obličeje, dále dlaní po obličeji, hlavě a tělu, kdy jí také nejméně dvakrát udeřil pěstí do břicha. Vyhrožoval jí rovněž zabitím, přičemž na zdůraznění svých výhrůžek opět v ruce svíral lovecký nůž. V obou případech došlo ke zranění I. D., pro které byla omezena v běžném způsobu života po dobu přibližně jednoho týdne. Citovaný rozsudek nabyl právní moci dne 12. 9. 2017, čímž zkušební doba podmíněného odsouzení s dohledem běží do 12. 9. 2020.
22. Krajský soud uzavírá, že z uvedeného jednoznačně vyplývá, že obžalovaný se nyní posuzované trestné činnosti dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení z hned dvou rozhodnutí okresního soudu, kdy posuzovaný skutek navíc spáchal jen pár dní po nabytí právní moci rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 7. 9. 2017, sp. zn. 4 T 62/2017, kde byl odsouzen pro dva dílčí útoky pokračujícího zločinu vydírání podle § 175 odstavec 1, odstavec 2 písmeno c) TrZ, spáchaného se zbraní, kdy nad ním byl navíc vysloven i dohled probačního úředníka. O obžalovaném je proto možno důvodně hovořit jako o speciálním recidivistovi na úseku páčání trestné činnosti násilné povahy. Předchozí podmíněná odsouzení evidentně nespěla ke kýženému cíli, kterým je, aby obžalovaný do budoucna již žil řádným životem a nepáchal další trestnou činnost. Na této skutečnosti nic nemění ani lehká mentální retardace obžalovaného či jeho duševní porucha v podobě psychosexuálního infantilismu, neboť O. B. je schopen rozpoznat, co je dobré a co naopak špatné. V tomto případě ostatně obžalovaný sám připustil, že poškozenou opakovaně osahával na prsou i na přirození, která mu nesouhlas s jeho jednáním dostatečně zřetelně dala najevo slovně i odstrkáváním jeho ruky. Obžalovaný i přesto v takovém jednání pokračoval, a když se poškozená bránila úderem otevřenou dlaní do jeho obličeje, fyzicky jí napadl se záměrem uspokojit svůj sexuální pud a když se z místa činu urychleně snažila odejít, napadal jí celou cestu taháním za bundu, cloumáním s ní a vyškubáváním vlasů, v důsledku čehož upadla na zem a udeřila se do hlavy, po čemž jí začala téct krev.

Poškozená se musela dovolat pomoci u třetích osob a přivolání Policie ČR. Obžalovaný i s ohledem na svůj intelektuální defekt a sexuální duševní poruchu věděl, že takové jednání je špatné a nemůže ho dělat, a i přesto tak činil. Znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie MUDr. Karel Kunčar pak potvrdil, že kratší nepodmíněný trest odnětí svobody, za který lze považovat trest v délce trvání jednoho roku, by na obžalovaného mohl mít jistý korektivní vliv a tedy by mohl přispět k jeho nápravě, neboť resocializace jmenovaného je v zásadě možná.

23. Za dané situace okresní soud nepochybil, pokud obžalovanému O. B. v rámci trestní sazby činu nejpřísněji trestného, kterým je § 185 odstavec 1 TrZ, jež činí od 6 měsíců do 5 let odnětí svobody, uložil již nepodmíněnou trestní sankci v trvání jednoho roku, tedy prakticky při její spodní hranici. Krajský soud při přezkumu uloženého trestu uvážil, že nalézací soud věnoval patřičnou pozornost hodnocení dosavadního způsobu chování a jednání O. B., zohlednil jeho trestní minulost, povahu a závažnost spáchaných přečinů, okolností mu polehčujících i přitěžujících ve smyslu §§ 41 - 42 TrZ, jeho poměry a možnosti nápravy. Hodnotil tedy veškerá zákonná kritéria uvedená v §§ 37 - 39 TrZ. I proto odvolací soud obžalovanému uloženou trestní sankci neshledal nepřiměřeně přísnou, když soud prvního stupně správně přihlédl též k významu společenského zájmu, který byl jednáním O. B. porušen, vyhodnotil jeho osobu, stejně jako jeho předchozí varování formou hned dvou podmíněných odsouzení, respektive s dohledem, jakož i faktu, že jde o speciálního recidivistu na úseku páchaní trestné činnosti násilné povahy. Dostatečně zohlednil i sexuální duševní poruchu obžalovaného, která okresní soud vedla k závěru o ukládání trestu ještě při dolní hranici zákonné trestní sazby. Krajský soud takovému hodnocení skutečností rozhodných pro ukládání trestu ve smyslu §§ 37 - 39 TrZ pak nemohl důvodně nic vytknout. Jelikož obžalovaný spáchal více trestných činů, byl mu trest zcela správně ukládán podle § 43 odstavec 1 TrZ jako úhrnný.
24. Pro výkon trestu byl obžalovaný O. B. důvodně zařazen podle § 56 odstavec 2 písmeno a) TrZ do věznice s ostrahou, když u něj nebyly splněny zákonné podmínky pro jeho zařazení do přísnějšího typu věznice, tedy do věznice se zvýšenou ostrahou.
25. Okresní soud rovněž nepochybil, pokud obžalovanému s ohledem na vyjádření znalce MUDr. Karla Kunčara podle § 99 odstavec 2 písmeno a), odstavec 4 TrZ uložil ochranné léčení psychiatricko-sexuologické v ambulantní formě, jež bylo takto indikováno, neboť protiprávního jednání se dopustil ve stavu vyvolaném duševní poruchou zvanou psychosexuální infantilismus a jeho pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný.
26. Jelikož odvolání obžalovaného O. B. ani odvolání opatrovníka Města Krnov, podané za obžalovaného a v jeho prospěch, nebyla shledána důvodnými, byla krajským soudem zamítnuta podle § 256 tr. ř.

Poučení :

- I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.
- II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b/1 a)-l) nebo § 265b/2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Ostrava 26. února 2019

Mgr. Radek Adamus, v.r.
předseda senátu